

Sygn. akt V KK 627/21

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **K. S.**,
skazanego z art. 300 § 2 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 grudnia 2021 r.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 czerwca 2021 r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w G.
z dnia 22 maja 2020 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć skazanego.**

UZASADNIENIE

K. S. wyrokiem Sądu Okręgowego w G.. z dnia 22 maja 2020 r., sygn. akt II K (...), został uznany za winnego popełnienia szeregu przestępstw i przestępstw skarbowych (opisanych w pkt. I-XII części wstępnej wyroku) oraz przestępstwa opisanego w pkt XIII części wstępnej wyroku, określonego z art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za które wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt X sentencji wyroku). Polegało ono na tym, że oskarżony, w okresie od 15 września 2014 r. do 10 grudnia 2014 r., na terenie N. i województwa (...), działając w

krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, będąc właścicielem firmy P. z siedzibą w N. , udaremnił wykonanie orzeczenia w postaci decyzji z dnia 05 listopada 2014 r. Naczelnika Urzędu Skarbowego w M. nr (...) o zabezpieczeniu majątkowym, udaremniając tym samym zaspokojenie wierzyciela Skarbu Państwa z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych w zakresie podatku od towarów i usług VAT i podatku dochodowego od osób fizycznych oraz postanowienia Prokuratora Rejonowego w G. [x] r. o zabezpieczeniu majątkowym wydanego pod sygn. Ds. (...) w ten sposób, że zbył należące do niego składniki majątkowe w postaci:

- pojazdu marki B. o nr rej. (...), noszący poprzednio numer rejestracyjny [...], numerze VIN (...)
- pojazdu m-ki F. nr rej. (...) nr VIN: (...),
- pojazdu m-ki M. nr rej. (...), nr VIN (...),
- pojazdu m-ki M.1 nr rej. [...], nr VIN (...)
- pojazdu m-ki M.2 nr rej. (...), nr VIN (...)
- pojazdu m-ki Y. nr rej. (...) nr VIN: (...),

mimo że ruchomości te zagrożone były zajęciem w związku z wszczętym w dniu 30 czerwca 2014 r. przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Z. wobec K. S. postępowaniem kontrolnym, w zakresie prawidłowości rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych za 2009 rok, czym działał na szkodę Skarbu Państwa, a pojazdy m-ki Y. nr rej. (...). m-ki M. nr rej. (...) i pojazd marki B. o nr rej. (...), noszący poprzednio numer rejestracyjny (...), zostały tymczasowo zajęte w dniu 24.05.2012 roku przez funkcjonariuszy policji i oddane na przechowanie, a w dniu 31.05.2012 r. Prokurator Rejonowy w G.. wydał postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym na tych pojazdach, czym K. S. działał na szkodę interesu publicznego.

Tymże wyrokiem K. S. został nadto uznany za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt. XIV części wstępnej wyroku, za który - na podstawie art. 35ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2010 r. o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu – wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 11 wyroku), a w miejsce wymierzonych kar jednostkowych orzeczono karę łączną (pkt 12 wyroku).

Od tego wyroku apelacje wniosło trzech obrońców K.S., którzy – podnosząc zarzuty obrazy przepisów postępowania, obrazy prawa materialnego (w tym art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 300 § 2 k.k. i art. 300 § 2 k.k.), błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mających wpływ na jego treść oraz zarzut rażącej niewspółmierności kary – wniesli o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania lub wydanie wyroku reformatoryjnego.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 24 czerwca 2021 r., sygn. akt II AKa (...), w odniesieniu do K. S., uchylił wyrok Sądu pierwszej instancji w zakresie czynów opisanych w pkt. I-XII części wstępnej wyroku, zmieniał wyrok Sądu *a quo* w zakresie czynu opisanego w pkt. XIV części wstępnej wyroku i uniewinnił od jego popełnienia K. S., w pozostałym zakresie, tj. co do czynu opisanego w pkt. XIII części wstępnej wyroku, utrzymując zaskarżony wyrok w mocy.

Wyrok Sądu drugiej instancji został zaskarżony kasacją przez obrońcę skazanego, który podniósł następujące zarzuty:

1. rażące naruszenie art. 300 § 2 k.k. poprzez jego błędną interpretację (w zakresie zarzutu opisanego w pkt XIII części wstępnej wyroku Sądu pierwszej instancji), wyrażającą się w przyjęciu, iż wskazane w zarzucie ruchomości zostały tymczasowo zajęte przez funkcjonariuszy policji, podczas gdy ruchomości wskazane w przedmiotowych zarzutach nie zostały skutecznie zajęte w toku postępowania przygotowawczego przez funkcjonariuszy policji ani przez prokuratora, albowiem zajęcie może zostać dokonane wyłącznie poprzez czynności organu egzekucyjnego,

2. niewspółmierność kary w wymiarze ośmiu miesięcy pozbawienia wolności bez zastosowania warunkowego zawieszenia jej wykonania, w zakresie zarzutu opisanego w pkt XIII części wstępnej wyroku Sądu pierwszej instancji, podczas gdy warunki i właściwości osobiste skazanego, w szczególności dotychczasowa niekaralność uzasadniały zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia kary.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście

bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Nie bez racji wskazuje prokurator w odpowiedzi na kasację, że pierwszy z podniesionych zarzutów stanowi w istocie powtórzenie zarzutu błędów w ustaleniach faktycznych, sformułowany przez tego obrońcę skazanego w pkt 7 *petitum* apelacji. Niewątpliwie kwestia skutecznego zajęcia przedmiotów wskazanych w pkt XIII części wstępnej wyroku Sądu pierwszej instancji należy do sfery faktów, nie zaś sfery prawa, a co do zasady jedynie ta druga płaszczyzna powinna stanowić przedmiot rozważań Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym. Dostrzec też należy, że Sąd Apelacyjny w (...) rozpoznał to zagadnienie, czemu dał wyraz w swych rozważaniach w pkt. 3.5 uzasadnienia wyroku.

Przede wszystkim trzeba jednak zaznaczyć, że ustalenie co do faktycznego zajęcia składników majątkowych należących do skazanego w ramach prowadzonej firmy P. z siedzibą w N., jest bez znaczenia dla kwestii przypisania odpowiedzialności karnej za występki określony w art. 300 § 2 k.k. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, podlega karze „kto, w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwowego, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem, bądź usuwa znaki zajęcia”. Jak wskazuje się w orzecznictwie: „w konstrukcji strony przedmiotowej przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. zamieszczono szczególny warunek charakteryzujący składniki majątku, do których jest skierowana czynność wykonawcza sprawcy. Ma ona kierować się nie do majątku sprawcy w ogólności, lecz do tylko tych jego składników, które są zajęte lub zagrożone zajęciem. Składniki majątku dłużnika są zagrożone zajęciem, jeśli istnieje konkretne, realne niebezpieczeństwo ich zajęcia, a więc takie niebezpieczeństwo, z którym należy się liczyć” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2018 r., IV KK 308/17, LEX nr 2556100). W piśmiennictwie wskazuje się, że „nie jest konieczne, by w czasie czynu już istniało orzeczenie, którego wykonanie sprawca chce udaremnąć. Udaremniać można również wykonanie spodziewanego

orzeczenia sądowego (*wyrok SA w Warszawie z 16.03.2020, II AKa 225/19, LEX nr 3069825*). Nie jest konieczne, by sprawca zmierzał do całkowitego udaremnienia egzekucji, wystarczy, by działał w celu jej udaremnienia w odniesieniu do niektórych składników majątku lub tylko w określonym czasie i miejscu” (*M. Kulik, w: Kodeks karny. Komentarz aktualizowany, red. M. Mozgawa, Lex/el. 2021, teza 13 do art. 300 k.k.*).

W świetle zaprezentowanego poglądu prawnego, który Sąd Najwyższy podziela, należy stwierdzić, że samochody wymienione w pkt XIII części wstępnej wyroku Sądu pierwszej instancji były zagrożone zajęciem, skoro w stosunku do tych pojazdów wydano postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym, a fakt ten pozostaje kwestią niesporną, wskazywaną zresztą w kasacji przez obrońcę skazanego (s. 3). To czy, w jakim zakresie, w jaki sposób postanowienia te zostały wykonane, pozostaje bez znaczenia dla wyczerpania przez skazanego znamion tego występkę z art. 300 § 2 k.k.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary jest nie tylko bezzasadny, ale w istocie rzeczy niedopuszczalny, skoro zgodnie z art. 523 § 1 zd. 2 k.p.k. „kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary”. Obrońca skazanego nie powiązał go bowiem z zarzutem obrazy prawa, której konsekwencje rozciągałyby się na płaszczyznę wymiaru kary. Zamiast tego wyraził pogląd o dotychczasowej niekaralności swego mocodawcy, co w jego przekonaniu przemawiało przeciwko wymierzeniu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności. Jedynie zatem na marginesie, odnosząc się do argumentacji obrońcy skazanego, stwierdzić należy, że fakt wcześniejszego wydania wobec K. S. wyroku skazującego w innej sprawie świadczył o uprzedniej karalności skazanego i mógł stanowić okoliczność obciążającą przy wymiarze kary, niezależnie od tego, kiedy czyny objęte tym pierwszym wyrokiem zostały popełnione względem czasu popełnienia przestępstwa przypisanego skazanemu w niniejszej sprawie. W art. 53 § 2 k.k. wskazuje się bowiem wprost, że wymierzając karę, sąd uwzględnia sposób życia sprawcy przed popełnieniem przestępstwa, jak i zachowanie się po jego popełnieniu. Także zatem fakt uprzedniego skazania za przestępstwa popełnione przed dokonaniem czynu, którego dotyczy skazanie w niniejszej sprawie może być brane pod uwagę jako okoliczność obciążająca przy wymiarze kary.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając skazanego.